

A budapesti szállodások, vendéglősök és keresmárosok ipartársulata

ÉRTESITŐJE.

EGYEDÜLI HIVATALOS SZAKKÖZLÖNY. — KIADJA AZ IPARTÁRSULAT.

Az „Értesítő” a társulat tagjai díjmentesen kapják.

MEGJELENIK HAVONKÉNT EGYSZER.

Szerkeszti: Poppel Mihály ipartársulati titkár.

Kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Budapest, IX. ker., Lónyai-utca 22. szám

TELEPHON SZÁMA : JÓZSEF 22-70.

Hirdetéseket csak ajánlhatónak ismert cégektől fogadunk el.

H I R D E T É S E K

a társulatnál: IX. ker., Lónyai-utca 22. szám alatt vétetnek fel.

EGYSZERI HIRDETÉS ÁRA :

Egész oldal	40 korona
Fél oldal	20 „
Negyed oldal	12 „
Nyolcad oldal	7 „

A kávéipartársulat ugyanis a régidők óta érvényben levő szabályrendelet olyan értelmű módosítását, illetőleg kibővítését kérte a székesfőváros hatóságától, hogy annak alapján azután a kávéosok levest és sültteket is felszolgálhassanak üzletükben.

És e kérelemben rejlik a cselszövény.

Mert ha a kávéosok már eddig is, a törvény és szabályrendelet ellenére, tehát nyílt iparkihágás elkövetése által gyakorolták a vendéglősipart, akkor ezután ki fogja azt ellenőrizni, hogy csakis a szabályrendeletileg ujabban engedélyezendő, esetleg taxative felsorolt ételeket fogják üzletükben felszolgálni?

A kerületi előjáróságnak, mint elsőfoku iparhatóságnak nem áll módjában felügyeletet és ellenőrzést gyakorolni a felett, hogy a kávéosok csakis a szabályrendeletileg ujabban engedélyezendő ételeket adják-e asztalra. A rendőrségnek pedig ez a dolog egyáltalán nem képezi feladatát és így a vendéglősipar teljesen a kávéosok prédájául esnek.

A kávéosok kérése tehát az önálló vendéglősipar végveszedelmét jelenti.

És habár nem hihetjük, hogy a székesfőváros hatósága is mindenáron favorizálni akarná a kávéosipart, és honorálná a kávéosok minden jogalapot nélkülöző vérmes kivánságát, mikor ezáltal romlásba, pusztulásba döntene egy ősrégi önálló iparágat: a vendéglősipart és tönkrejuttatna ezer meg ezer tisztas adófizető polgárt családostul, mégis rendkívül aggodalmas iparunk helyzete, mert a kávéosok a közönségre apellálnak, mert egyrészt arra hivatkoznak, hogy a közönség érdekében cselekszenek, másrészt azzal érvelnek, hogy az orvosok esti fogyasztásra mindenkinek *csak könnyű kávéházi ételeket ajánlanak*, és ezzel az érveléssel tévedésbe ejtik magát a hatóságot is.

Pedig itt a kávéosok önmagukkal jutnak ellentétbe és akaratlanul is elárulják végcéljukat.

Mert ha az orvosok a könnyű kávéházi eledeleket *(ezek alatt pedig csakis tojáást, vaját, sajtot, hideg felvágottat, sonkát, stb. érthetünk)* ajánlják vacsorára, hát akkor minek tülekednek ők annyira a *vendéglői ételek árusítási jogáért?*

Megmondjuk azt is: az üzleti telhetetlenség ragadja el őket és száguld velük, viszi őket **a tilosba**,



BOLDOG ÚJ ÉVET

KIVÁN

AZ IPARTÁRSULAT ÖSSZES TAGJAINAK

AZ ELNÖKSÉG.

Vészfelhők.

Úgy vagyunk most iparunkkal, mint a gazdaember a mezőgazdaságával, mikor a jól megmunkált földtől jó termést várva, boldogan tekint az érni kezdő, kövér rengő kalászkodra és gyönyörködve nézdegéli a sokat ígérő kádár gerezdeket s lelkében jólétről és boldogságról álmodozik. És miközben így elmereng egy jobb jövő látománya felett, észre sem veszi, hogy sűrű sötétszürke felhők tornyosulnak az égen, hirtelen megered a jégeső s tönkreveri az egész termést és ő akkor sirva kesereg reménysege pusztulásán.

De neki, a gazdaembernek a természet e romboló munkája után is megmarad még mindig az a reménybeli vigasztalása, hogy az új évbeli termésben esetleg kárpótlást talál a szenvedett veszteségeért.

Amde azok a vészfelhők, melyek a vendéglősipar felett tornyosulnak, végveszedelemmel fenyegetik iparunkat.

De ezeknek ismertetésére már nem alkalmas a képletes leírás; elmondjuk tehát a száraz valót. Elmondjuk abban a feltevésben, hogy a vendéglősök azután az utolsó órában be fogják látni az egyesülés és összetartás szükségét, mert csak a vendéglősök zárt sorai tudnák visszaverni az ő létérdekük ellen készülö cselszövényt.

mert a székesfőváros hatósága még nem is döntött kérelmük fölött, máris majdnem minden kávé engedély nélkül folytatja a vendéglőipart.

Kérdjük tehát, tisztességes versengés-e ez?

A közönség érdekének nagyhangú emlegetése csak álszenteskedés, mert a közönség a kávéházba kávézni, dohányozni, újságot olvasni, kártyázni, billiárdozni, sakkozni, dominozni, szóval szórakozni, nem pedig étkezni jár és jóizlésü ember nem is kér a tűzilegény főztjéből. Konyhával pedig és szakácsossal a kávéházak nincsenek ellátva.

A kérelem igazi célja tehát: rendkívüli, kivételes privilegiumok a kávéiparnak, ha mindjárt egy másik érdemes és ősrégi iparág romjain keresztül is: korlátlan üzletkör, amilyennel egyetlen más iparág sem bír, mert egyik sem gyakorolhatja a másikat büntetlenül; azontul teljes mentesség a záróra alól, vagyis valószínű szabadalmazott ipar!

Ez a legnagyobb igazságtalanság lenne s ennek előmozdítása nem képezheti a hatóság feladatát. Maradjon a kávéház ami eddig volt: szórakozási hely.

Igen ám, de hogy ezt elérhessük, a hatóságnak látni kell, hogy a vendéglősök ebben a kérdésben egyetértenek, összefognak és készek létérdekükért elszántságra is. Lássuk tehát a kartársakat. A budai ipartársulat és vendéglősök ipartársulata hol késnek az éji homályban?

Fel-fel a küzdelemre, ütött az utolsó óra, sietünk kell, hogy le késsünk a térről.

Ezzel zárjuk az ó-évet és ez legyen jelszavunk az új év hajnalán.

A másik vészfelhőt a Budapesti kereskedelmi és iparkamarának a „Café-Restaurant“ elnevezésü, új iparág engedélyezése és meghonosítása tárgyában a kereskedelemügyi miniszterhez intézett előterjesztése képezi iparunkra nézve.

Szerencsénkre ez a szándék csak törvényhozási uton lenne keresztülvihető, mert az ipartörvény 10-ik §-a az engedélyhez kötött iparágakat taxative állapítja meg s a kormányhatóságnak nem ad felhatalmazást arra, hogy e lajstromot, úgy mint a képesítéshez és telepengedélyhez kötött iparágaknál, a felmerülő szükséghez képest kibővíthesse.

Az állami italmérési jövedékről szóló 1899. évi XXV. t. c. 6-ik §-a szerint pedig korlátlan kimérési engedély kávéházra ki nem adható; és így ezen új típusú iparág keletkezése csakis az idézett két törvény cikk módosításával volna lehetséges, ami ezt az ügyet, azt hisszük egyelőre elődázza. Ha pedig egykor ez is aktuális lesz, akkor azért kell majd sikra szállnunk, hogy ősi szerzett jogaink megtartása mellett az új iparágak nyújtandó kedvezményeket, ugymint a záróra mentességet, saját iparunk számára is megszerezzük.

Vagyis: ha lesz majd Café-Restaurant, akkor legyen Restaurant-Café is.

Igy hozza ezt magával az igazság. A vesztés felek még így is mi leszünk, de legalább nem minden rekompenzáció nélkül.

Ipartársulati ügyek.

Jegyzőkönyv, felvétel Budapest, 1913-ik évi november hó 6-án, csütörtökön a „Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata“ által a jelzett napon délután 5 órakor saját helyiségében: IX., Lónyai-u. 22. sz. a. Glück Frigyes ipartársulati elnök vezetésével tartott választmányi ülésről.

I. Elnök szívből üdvözli a jelenlevőket, konstatálja a határozatképességet és megnyitja az ülést. A mai jegyzőkönyv hitelesítésére Kamarás Mihály és Kubanek Vencel urat kéri fel.

II. Az 1913. évi szeptember hó 17-én tartott választmányi ülésről felvett jegyzőkönyv felolvastatván, Frenreisz István a felolvasott jegyzőkönyv 17-ik pontját kifogásolja, mert az ő megbízata, melyet a munkanélküliek segítése érdekében indított akcióban kapott a választmánytól, nincs kellőleg kifejtve.

A választmány konstatálja, hogy a jegyzőkönyvben a megbízatra vonatkozó határozat benne van; de egyúttal határozatilag kimondja, hogy a választmány tagjait a jövőben még akkor is írásban kell értesíteni minden megbízatásukról, ha az ülésben a határozathozatalnál jelen voltak; továbbá kimondja, hogy az ülési jegyzőkönyvek ezentúl csak hitelesítés után közölhetők az Értesítőben.

III. Glück Frigyes elnök híven előadja a menedékház ügy keletkezésének történetét, azután pedig hivatalosan jelentést tesz a budapesti sörgyárak 300.000 koronás adományáról.

Indítványozza egy olyan bizottság kiküldését, melyben a „Magyar vendéglősök országos szövetsége“, a „Vendéglősök stb. országos nyugdíjgyűlése“ és a „Budapesti sörgyárosok“ kiküldöttei is részt vegyenek. Ez a bizottság a menedékházügyben az ipartársulat legközelebbi közgyűléséig javaslatot készítsen.

Még azt kérdezi dr. Nagy Sándor ügyészől, jogi szempontból szükséges-e az ügyet már előzőleg közgyűlés elé vinni.

Dr. Nagy Sándor ügyész jogi szempontból nem tartja szükségesnek a közgyűlés előzetes egybehívását, de tekintettel az ügy rendkívül nagy fontosságára, célszerűnek tartaná annak minél szélesebb körben való ismertetését és ez okból a közgyűlés előzetes egybehívását kívánatosnak mondja.

Gundel János tiszteletbeli elnök a budapesti sörgyárosok rendkívüli adományát kizárólag Glück Frigyes közbenjárásának tulajdonítja és így egy rendkívüli közgyűlés egybehívását feltétlenül indokoltnak tartja, mert így ezen ügyről, — mely egyedül Glück Frigyes érdeme, — az egész ország vendéglősei tudomást fogna szerezni.

Bokros Károly szintén méltatja Glück Frigyesnek ezen ügyben szerzett újabb érdemeit és mert a „Menhely“ elnevezést helytelennek tartja és szerinte különben is illő és méltányos az elnök kiváló érdemeit megörökíteni, indítványozza, hogy a „Menedékház“ elnevezés helyett a „Glück Frigyes Otthon“ elnevezést válasszák.

Glück Frigyes elnök kijelenti, hogy e kívánságba, az ügy érdekében semmi szin alatt bele nem egyezik és nagyon kéri az egész választmányt, hogy ezt az indítványt mellőzzék, mert ha azt elfogadnák, akkor ő kénytelen lenne minden további közreműködéstől határozottan tartózkodni.

Bokros Károly kijelenti, hogy igazán szíve szerint tette ezt az indítványt és fáj neki azt visszavonni, de meghajlik az elnök kategorikus kívánsága előtt. Azonban már is jelzi, hogy a rendkívüli közgyűlésben újból elő fogja terjeszteni.

Glück Frigyes újból felkéri indítványozót, hogy álljon el e szándékától.

A választmány ezek után elhatározza, hogy a menedékház ügy további intézése végett bizottságot alakít és ebbe a bizottságba saját kebeléből négy tagot fog választani; azonkívül felkéri a „Magyar vendéglősök országos szövetsége“-t és az „Országos nyugdíjgyűlést“-et, hogy a bizottságba szintén négy-négy tagot küldjenek ki, végül pedig a budapesti sörgyárosokat is felkéri, hogy a bizottságban egy-egy taggal, tehát összesen négy kiküldöttel képviseltesék magukat.

Gundel János tiszteletbeli elnöknek rendkívüli közgyűlés egybehívására vonatkozó indítványát helyesnek találja és elfogadja.

Glück Frigyes elnöknek pedig az ügy hatalmas fellendítése körül szerzett elévülhetetlen érdemeiért elismerését nyilvánítja és neki hosszan tartó zajos eljenzés közben halás köszönetet szavaz.

Glück Frigyes elnök megköszöni az elismerést és megígéri, hogy a közért ezentul is mindenkor készségesen fáradozik és dolgozik, de legalább lássák be most már a vendéglősök, hogy egyetemes vezetésre egyedül ipartársulatunk van hivatva. Felkéri a választmány minden egyes tagját, hogy a vendéglősök egy táborba való egyesülése érdekében a legintenzívebb tevékenységet fejtse ki, mert ma már mindenki előtt tudott dolog, hogy jogaink érvényesítését és vívmányokat csak egyesült erővel érhetünk el. Megemlíti még, hogy az ipartársulat reorganizációja már úgy is tervbe vétetett s ennek keretében nagy szerep fog jutni a kerületi választmányoknak. Ezek lesznek hivatva minden irányban megfigyeléseket tenni és a központhoz javaslatokat betérjeszteni.

Mindenesetre kijelenti, hogy akár sikerül az egyesülés akár nem, az ipartársulat reorganizációját végre fogjuk hajtani.

Kunczé Ödön előadja, hogy a választmánytól nyert megbízás folytán úgy az I.-III. kerületi, mint a pesti második ipartársulatnál is eljárta. Kifejtette ott a külön ipartársulatok célnélküliségét és felszólította őket az anyaipartársulattal való egyesülésre. Azonban sajnálattal jelenti, hogy eljárása sikertelen volt, mert a budaiak azt mondták, hogy először a pestiek csatlakozzanak, a pestiek pedig kijelentették, hogy arra várnak, miként fogja ipartársulatunk a fiziót kidolgozni.

Dr. Nagy Sándor ügyész e jelentéssel kapcsolatban szintén referál a kiküldött bizottság által folytatott tárgyalásról és bejelenti, hogy annak sem volt semmi eredménye.

IV. A székesfővárosi tanács 115.067/913.—X. számú határozatát, melyben arról értesíti ipartársulatunkat, hogy a zárt sőtartóknak nyolc napi záros határidő alatt való beszerzése tárgyában kiadott 111.241/013. X. számú rendelet végrehajtását f. évi december hó 31-ig felfüggeszti és így a rendelet csak 1914. évi január hó 1-én lép életbe,

a választmány köszönettel veszi tudomásul és elhatározza, hogy a rendelet az Értesítőben közléteendő.

V. A székesfővárosi tanács 113.175/913.—XV. számú határozatát, mely szerint figyelembe vette az ipartársulat kérelmét és azt másolatban azzal az utasítással közölte a kerületi előljárással, hogy a vendéglői iparendelvények kiadásánál, az e tárgyban hozott 10.579/913.—XV. számú tanácsi határozatban foglaltakat szigorúan tartásuk szem előtt s oly esetekben, midőn a vendéglői iparendelvény az 1913. évi XXXVI. t.-c. kijátszására irányulna, annak kiadását tagadják meg,

A választmány köszönettel veszi tudomásul és elhatározza, hogy az Értesítőben ez a rendelet is közléteendő.

VI. A székesfővárosi tanács 18.502/913 XV. számú határozatában értesíti ipartársulatunkat, hogy a budapesti kávé ipartársulat a 802/907 kgy. számú szabályrendelet 32-ik szakaszának módosítását és annak alapján a kávéházakban meleg ételek elárúsításának engedélyezését kérte; továbbá, hogy a budapesti kereskedelmi és iparkamara az új típusú Café-Restaurant iparág meghonosítása, illetőleg engedélyezése iránt a kereskedelemügyi miniszterhez előterjesztést intézett. A tanács mindkét ügyben véleményadásra szolítja fel ipartársulatunkat.

A választmány hosszas és beható tanácskozás után megállapítja, hogy a kávé ipartársulat kérelmének teljesítése a vendéglősök jogainak csorbitását és létérdekeiknek megtámadását képezné és igazságtalanul olyan előnyökhöz juttatná a kávé ipart, melyek a vendéglős ipar romlását okozták, minél fogva a kérelem teljesítése ellen határozottan állást foglal.

A budapesti kereskedelmi és iparkamarának a Café-Restaurantok engedélyezése tárgyában tett felterjesztésére pedig kijelenti, hogy ezen új iparág keletkezéséhez csak a végső esetben járulhat hozzá és ez esetben is csak akkor, ha a vendéglői zárórát is megszüntetik. Mindezek alapján

elhatározza, hogy a székesfőváros tanácsához ezen értelemben véleményes nyilatkozatot terjeszt fel.

VII. A budapesti vendéglősök szakirányú tanonciskolájának felügyelő bizottsága átiratban értesíti az ipartársulatot, hogy Glück Frigyes elnök indítványára a szakiskolában továbbképző tanfolyamot szervezett és a tanfolyamot november hó 4-én megnyitja.

Glück Frigyes elnök bejelenti, hogy a tanfolyam tényleg megnyitott és ezen alkalommal az összes illetékes hatóságok képviselve voltak és sajnos csak a kartársak voltak legkevésbé képviselve. Felkéri a választmányt, hogy a tanfolyam pártolását előmozdítsák.

A választmány e bejelentést helyesléssel veszi tudomásul.

VIII. A szakirányú tanonciskola felügyelő bizottsága írásbeli előterjesztést tesz az iránt, hogy az ipartársulat az iskola ifjúsága számára a „Vasárnapi Könyv” heti 400 példányban való megrendelését engedélyezze.

A választmány a megrendelést engedélyezi és erről az iskola felügyelő bizottságának elnökét határozatilag értesíti.

IX. A szakiskolában használatban lévő tankönyvek közül a német olvasókönyv és számtankönyv bekötött példányai kifogytak, — minélfogva

a választmány elrendeli, hogy az ipartársulatnál még raktáron lévő 600 pld. 13 ives (196 oldal) német olvasókönyv és 200 példány 7 ives (112 oldal) számtankönyv bekötés végett Kőszegi Rezső könyvkötőnek (VI. ker. Próféta-u. 6 szám) aki a német olvasókönyv darabját 45 fillérért, a számtankönyv darabját 42 fillérért vállalkozott elkészíteni — haladék nélkül munkába adassék.

X. Kommer Ferenc alelnök bejelenti, hogy a szakiskola számára 5000 drb ellenőrző könyvecske rendeltetett meg s ennek költsége 500 koronát tesz ki. A megrendelés jóváhagyására és a költség engedélyezésére kéri a választmányt.

A választmány a megrendelést jóváhagyja és az 500 korona költséget engedélyezi.

XI. A földművelésügyi miniszter által a vendéglősök számára engedélyezett borászati és pincemesteri tanfolyam tárgyában az elnökség által kibocsátott körlevelet

a választmány helyesléssel és köszönettel veszi tudomásul.

XII. A budapesti önkéntes mentőegyesület arra kéri ipartársulatunkat, hogy a mentők napján ez évben is pártolják az egyesületet.

A választmány úgy intézkedik, hogy a mentő egyesület kérelmét az Értesítőben a vendéglősök figyelmébe ajánlja.

XIII. A Budapest—Ferencvárosi általános jótékonyági egyesület adakozás iránti kérelmét

a választmány tudomásul veszi.

XIV. A magyar vendéglősök országos szövetsége ez évi budapesti közgyűlése alkalmából felmerült költségekre vonatkozó számadást, mely szerint 3375 korona 40 fillér bevétel, ezzel szemben 3686 korona 54 fillér kiadás, tehát 311 korona 14 fillér hiány mutatkozott, melyet a rendező bizottság a választmány által a rendelkezési alapból erre a célra engedélyezett 500 koronából fedezett és így az 500 koronát nem is vette igénybe,

a választmány tudomásul veszi és jóváhagyja.

Glück Frigyes elnök e tárgynál nem hagyhatja megjegyzés nélkül, hogy a rendező-bizottság 200 drb. vasuti igazolványt küldött a vidékről jelentkező szövetségi tagoknak és mégis mindössze 80 vidéki résztvevő volt a közgyűlésen és a disztrakománál.

XV. Palkovics Ede iskola felügyelő-bizottsági elnök előterjesztést tesz az iránt, hogy a szakiskolából beküldött közlemények az Értesítőbe felvételnek.

A választmány ezen előterjesztést helyeslés mellett elfogadja.

XVI. Frenreisz István jelentést tesz a munkanélküliek segélyezése céljából indított akció tárgyában és bejelenti, hogy a Royal Orfeumban erre a célra december hó 2-án nagyszabású előadás lesz, melynek jövedelme az 1000 korona kész költség levonása után a jótékony célra esik. Mindenkit arra kér, hogy az előadásra szóló jegyeket, melyeket ő küldeni fog — átvenni szíveskedjenek.

A választmány Frenreisz István jelentését általános helyesléssel veszi tudomásul és neki fáradozásáért köszönetet szavaz.

XVII. Glück Frigyes elnök felemlíti a szakiskola felügyelő-bizottságának egy korábbi határozatát, mely szerint a szakiskolai tanulók Petőfi Sándor szüleinek sírjánál a temetőben gyakrabban meg főgnak jelenni és ilyenkor a sirt gondozás alá veszik, de ez eddig nem volt lehetséges.

Ő azonban október hó 31-én a szakiskolai tanulókkal künn volt a temetőben, a sirt feldiszítették és egy olyan hatalmas égő gyertyát helyeztek el a sírra, mely ott két napig égett. Az egyik tanuló azután elszavalta Petőfi Sándor „A jó öreg korcsmáros“ című költeményét.

A választmány e bejelentést általános tetszéssel veszi tudomásul.

Több tárgy nem lévén napirenden, az ülés befejeztetett.

Hatósági végzések.

A székesfőváros tanácsa 1913. évi november hó 27-én kelt 128773—VII. számú határozatával megengedte az ipartársulatnak, hogy a Nyár-utcai iskola épület egy termét és egy konyháját gyakorlati előadások megtartása céljából díjmentesen használhassa.

Az italmérési üzletek és az italméréssel csak mellékesen foglalkozó más üzletek reggeli nyitási és esteli zárási ideje tárgyában a székesfőváros tanácsától alábbi határozatok érkeztek ipartársulatunkhoz.

Budapest székesfőváros tanácsa. B. ad 134306/1913—XV.

T.

Intézkedés a székesfővárosi törvényhatósági bizottság 1841/913. kgy. sz. határozatának végrehajtása tárgyában.

H.

A tanács a székesfővárosi törvényhatósági bizottságnak folyó évi október hó 8-án tartott közgyűlésében hozott s másolatban mellékelt 1841/913. közgyűlési számú határozatában foglaltakat tudomásul veszi s azok folytán a következőkben intézkedik.

A tanács a székesfőváros törvényhatósági bizottságának f. évi október hó 8-án 1841/913. kgy. sz. alatt hozott, a korcsmák, sörházak és pálinkamérésekről szóló 117/906. és 621/908. sz. közgyűlési szabályrendelet 16. §-át illetve az ezen szakaszra vonatkozó 645/911. sz. közgyűlési határozatot módosító határozata alapján közhírré teszi, hogy a pálinkamérések esti 1/2 9 órától, szombaton esti 1/2 10 órától reggeli 5 óráig zárva tartandók.

Azon italmérést is gyakorló üzletek pedig, amelyek külön (főkapitányi) engedély alapján kivételesen korábban nyithatók, a többi üzleteknél megállapított nyitási idő előtt égetett szeszes italokat nem mérhetnek ki.

Ezen határozatot, miután az már szabályszerűen kihirdettetett, a törvényhatóság az 1879. évi XL. t.-cikk 6. §-ában biztosított joga alapján lépteti hatályba.

Ugyancsak a fentjegyzett közgyűlési határozat alapján a tanács közhírré teszi, hogy a fogadó, vendéglő, kávéház és kávéméreés ipar gyakorlásáról szóló 802/907. és 1396/909. kgy. sz. szabályrendeletnek a 645/911. kgy. sz. jóváhagyott határozattal módosított 37. §-a alapján a főváros területén lévő összes kávémérési üzletek éjjeli 11 órakor bezárandók, amely időponttól kezdve *reggel háromóráig* ezen helyiségeket nyitva tartani vagy azokban ezen idő alatt vendégeket — ha mindjárt zárt ajtók mögött is — kiszolgálni szigorúan tilos; az ilyen kávémérési üzletek azonban amelyek a főüzletük mellett külön italmérési engedély alapján *szeszes italok kimérésével is foglalkoznak*, a fenti rendelkezéstől eltérően április hó 1-től szeptember hó 30-ig *reggeli öt, október hó 1-től március hó 31-ig pedig reggeli hat óra előtt* nem nyithatók, hogy továbbá a korcsmákról, sörházakról szóló 117/906. és 621/908. kgy. sz. szabályrendelet 9. §-a valamint a fogadó

vendéglő, kávéházi és kávémérési iparról szóló 802/907. kgy. sz. szabályrendeletnek az 1396/909. kgy. sz. szabályrendeletnek az 1396/909. kgy. sz. határozattal módosított 25. §-a értelmében a székesfőváros területén lévő vendéglők, korcsmák, sörházak amelyek éjjeli zárójaja általában éjjeli utáni 1 óra, április hó 1-től szeptember hó 30-ig reggeli 5 óra előtt október hó 1-től március hó 31-ig reggeli 6 óra előtt nem nyithatók.

Ezen rendelkezések szabályszerűen megállapított kormányhatóságilag jóváhagyott és kihirdetett intézkedések ennélfogva azonnal hatályba lépnek.

Ezen intézkedéseknek be nem tartása kihágást képez és a főnálló s idevonatkozó törvényes rendelkezések alapján az illetékes hatóságok a kihágást elkövető üzlettulajdonosok ellen az eljárást haladék nélkül meg fogják indítani.

Ehhez képest a tanács utasítja a házinyomda igazgatóságát, hogy az ezen határozat közhírré tétele végett kiadandó hirdetményt 500 példányban nyomassa ki, a fővárosi hirdető vállalatnak adja át s egy alkalommal főlhívja a székesfőváros hirdető vállalat igazgatóságát, hogy ezen hirdetményeket, kerületenkint, a székesfőváros forgalmasabb utvonalaiban ragasztassa ki.

Ezen intézkedésekről a tanács a XV. és XVI. tanácsi ügyosztályokat, az összes kerületi elöljáró urakat, a Fővárosi Közlöny szerkesztőséget, a székesfővárosi házinyomda és a székesfővárosi hirdető vállalat igazgatóságait felzetten, *az érdekelt ipartársulatokat* a hirdetmény kapcsán és a m. kir. államrendőrséget a közgyűlési határozat másolata és a hirdetmény kapcsán, átiraton értesíti.

Kelt Budapesten, a székesfőváros tanácsának 1913. évi november hó 13-án tartott ülésében. Dr. Bódy, h.-polgármester.

1841/1913. kgy. sz. Közgyűlési határozat. A közgyűlés a korcsmák, sörházak és pálinkamérésekről szóló 117/906. és 621/908. közgyűlési szabályrendelet 16. §-ának a szövegét, illetve ugyanezen szakasznak a 645/911. kgy. sz. határozattal már módosított szövegét a közgazdasági bizottság tárgyalása és a tanács előterjesztése alapján — alkalmazkodva az 1913. évi XXXVI. t.-c. 1. §-ában a fűszerkereskedő, szatócs és az italmérést mellékiparágként üző egyéb üzletekre megállapított s már életbeléptetett zárórához — újból a következő szövegben állapítja meg: 16. §. „A pálinkamérések esti 1/2 9 órától, szombaton esti 1/2 10 órától reggeli 5 óráig zárva tartandók. Azon italmérést is gyakorló üzletek pedig, amelyek külön (főkapitányi) engedély alapján kivételesen korábban nyithatók a többi üzleteknél megállapított nyitási idő előtt szeszből készült mindennemű és égetett szeszes italokat nem mérhetnek ki.“ Ezzel kapcsolatosan tekintettel ezen ügy sürgőségére a közgyűlés az 1879. évi XL. t.-c. 6. §-ában biztosított jogánál fogva elhatározza, hogy ezen módosított szakasz hatályát — a szabályszerű közhírrététel után — azonnal életbelépteti. Elhatározza, továbbá a közgyűlés, hogy a miniszterileg már jóváhagyott, de eddig még végre nem hajtott 645/911. kgy. sz. határozatának a kávémérési üzleti zárvartási idejére vonatkozó rendelkező részét, valamint az 1314/912. kgy. sz. határozattal és kormányhatósági hozzájárulással felfüggesztett azon intézkedését, hogy a korcsmák és sörházak a 117/906. és 621/908. kgy. sz. szabályrendelet 9. §-a, ugyancsak a vendéglők, az 1396/909. kgy. sz. számú határozat értelmében április hó 1-től szeptember hó 30-ig reggeli 5 óra előtt, október 1-től március hó 31-ig pedig reggeli 6 óra előtt ki nem nyithatók, a jelen határozattal egyidejűleg életbelépteti. A székesfővárosi vendéglős- és korcsmáros ipartársulatnak, valamint a Budapest székesfőváros Dunajobbparti szállodások, vendéglősök, bor- és sörmérők ipartársulatának azon együttes kérelmét, hogy a 117/906. és 621/908. kgy. sz. szabályrendelet 16. §-a eredetiben fentartassék, a közgyűlés a fentebb határozatának folyományaként elutasítja. Végül Vértés Emil bizottsági tag indítványára utasítja a közgyűlés a tanácsot, hogy egyrésztől egész befolyásának latba vetése mellett, hasson oda, *hogy a székesfővárosi m. kir. államrendőrség czentul söntésnyitási engedélyt a főváros főbb utvonalaiban egyáltalában nem, a mellék utcákban pedig csak korlátolt számban adjon*, illetve azoknak engedélyezését

ne véleményezze azon oknál fogva, mert ezeknek, különösen a főbb utvonalokon semmi létjogosultságuk nincsen és közszükséglet tárgyát még egyáltalában nem képezik; *másrésről tegye sürgős consideratio tárgyává, miként lehetne ezeknek a söntéseknek az esti záróját és a reggeli nyitási idejét a pálinkamérésekre vonatkozó jelen rendelkezések alá venni.* Fölvívja ehhez képest a közgyűlés a tanácsot, hogy ezen határozat szabályrendeletet módosító részének szabályszerű közhirre tétele ezután úgy ennek, mint az idevonatkozó egyéb rendelkezéseknek életbeléptetése és végrehajtása, valamint a módosításnak kormányhatósági jóváhagyás alá leendő terjesztése iránt intézkedjék.

Kelt Budapesten, a székesfőváros törvényhatósági bizottságának 1913. évi október hó 8-án tartott rendes közgyűléséből. *Rózsavölgyi s. k. h.*-polgármester, elnök.

Különlék.

Menedékház alap. A Menedékház alapra újabb jelentékeny adományok érkeztek ipartársulatunkhoz. Nevezetesen: özv. *Törley Józsefné* a „*Törley József és Társa*“ pezsgőborgyár-cég főnöke a következő levelet intézte ipartársulatunk elnökéhez:

Nagyságos *Glück Frigyes* urnak, a *Ferencz József-rend*, a porosz királyi korona-rend lovagja, a budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata elnökének Budapest. Nagyságodnak f. é. október havában kelt hozzánk intézett nagybecsű leveléből őszinte és igaz örömmel értesültünk ama nagy arányu emberbaráti akcióról, a mellyel a bölcs vezetése alatt álló ipartársulat a vendéglősipar érdekében kifejtett áldásos és közhasznú tevékenységét valósággal betetőzni szándékozik.

A vendéglősipar és cégünk között fennálló benső és barátságos összeköttetésnél fogva állandó figyelemmel kísérve iparunk közhasznú törekvéseit, mint mindég, úgy most is készséggel ragadjuk meg az alkalmat arra, hogy önöket e törekvésekben tőlünk telhetőleg támogassuk, miért is van szerencsénk Nagyságodat tisztelettel értesíteni, hogy a létesítendő menedékház céljaira ezennel felajánlunk 10.000 szóval Tízezer koronát, mely összeget tíz egymást követő 1000 koronás évi részletben és pedig 1914. évi januárjától számítva minden következő év januárjában szabályszerűen kiállított elismervényük ellenében fogja irodai pénztárunk folyósítani.

Midőn iparuk és ipartársulatuk közhasznú munkássága iránt viseltetett érdeklődésünk ezen újabb megnyilatkozásának szíves tudomásvételét kérjük, biztosítjuk a Nagyságod gondjaira bizott Ipartársulatot arról, hogy közhasznú, kulturális és emberbaráti törekvéseiben ezentul is örömmel és készséggel fogunk osztozkodni.

Az ipartársulat elnöksége e nagyszerű adományt a következő levélben köszönte meg.

Nagyságos özvegy csantavéri *Törley Józsefné* urnőnek, mint a „*Törley József és Társa*“ cég fejének Budapesten.

Mélyen tisztelt Nagyságos Asszony!

Eleve meg voltunk győződve, hogy a mi emberbaráti célú kérelmünk Nagyságod minden jó cselekedet iránt fogékony lelkében és nemesen érző szívében élénk visszhangot fog kelteni és még sem palástolhatjuk határtalan örömlünket, melyet meglepő áldozatkészsége okozott nekünk.

Nagyságod 10.000 koronás kegyes adománya egy nagy lépéssel közelebb visz minket a humanitás nevében megkezdett nagy munkánk befejezéséhez és nekünk sietnünk is kell vele, mert nehéz idők járnak felettünk s máris sokan várják az épület betetőzését.

Azok pedig, akik abban az épületben nyernek majdán elhelyezést, megtudandják, hogy békés otthonuk egy hatalmas pillérét Nagyságod jóvoltából emeltük és áldani fogják Nagyságodat.

Adja Isten, hogy azt a szívhez szóló kedves hangot, mely Nagyságod leveléből felénk száll, még soká, nagyon

soká viszonzhassuk Nagyságodnak és fogadja ezuttal is hálás köszönetünk és tiszteletteljes hódolatunk nyilvánítását. Budapest, 1913 december hó 5. *Glück Frigyes s. k.* elnök. *Kommer Ferenc s. k.* alelnök. *Poppel Miklós s. k.* titkár.

Azonkívül *Kneffel Béla* kiskunfélegyházi szállodás a következő levél kíséretében küldte adományát.

Nagyságos *Glück Frigyes* szállodás urnak, a „*Ferenc József*“ rend, a porosz kir. „*Korona*“ rend lovagja stb. a „*Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok*“ ipartársulatának; valamint a „*Magyar Vendéglősök Országos Szövetségének*“ elnöke Budapest. A karácsonyi szent ünnepek küszöbén, amely ünnepi alkalommal az öröm és bánat karöltve jár, boldogan ünneplő lelkemnek rezgő fátyolán át az élet mostoháira gondolok. Oh bár jönne el nekik is egy boldog karácsony ünnepe, a megértésnek és szeretetnek e magasztos napja, hogy sorsukkal megbékélve, háborgó lelküknek megtért nyugalomával áldhassák az igazságos Istent, aki szegénynek, gazdagnak, boldognak boldogtalannak, minden igaz hívőnek és minden megtérő bűnösnek vezérlő, szeretős gondviselő atyja.

E szép karácsonynak, a szeretet ünnepének emlékére mellékelek a létesítendő vendéglős menhely alapjára 400.— és az elaggott munkaképtelen pincérek segélyezésére 100 k-t. Isten áldása iparunkon!

Az ipartársulat elnöksége ezen adományt a következő levélben köszönte meg:

Igen tisztelt Kartárs ur!

Nemesen érző szívének sugallatát követve Ön a karácsonyi ünnepek alkalmából 400 koronát küldött a menedékház alapra és 100 koronát a munkanélküliek segélyezésére.

Ipartársulatunk nevében mindkét adományáért hálás köszönetünket nyilvánítjuk és a beküldött pénzt a megjelölt célra fordítandjuk.

Adományához kapcsolt szép gondolatai csak fokozzák azon forró óhajításunkat:

adja Isten, hogy a vendéglős ipart egykor csupa Önhöz hasonló, művelt lelkeletű kartársak műveljék és akkor lesz a vendéglős-ipar első valamennyi között.

Boldog ünnepeket.

Kartársi üdvözléttel *Glück Frigyes* elnök.

Ipari index. Bukovszky Viktor székesfővárosi főjegyző második bővített kiadását bocsátotta ki „*Ipari index*“ címen az iparügyekben megjelent kormányhatósági elvi jelentőségű rendeletek betűsoros gyűjteményét tartalmazó munkájának. A kiválóan hasznos, gazdag tartalmu szakmunka elsősorban az iparhatóságok és ipartestületek használatára készült. De mint vitás kérdésekben utbaigazító segédeszközt minden iparosnak melegen ajánljuk.

Vendéglősök pénteki társas összejövetelei:

1914 január 2-án Szívós Zsigmond éttermében „*Virág-bokor*“ vendéglő, V., József-tér 1,

Január 9-én Mayer Ferenc vendéglőjében, V., Arany János-utca 6.

Január 16-án Keszey Vince éttermében, VIII., Rákóczi-ut 44.

A vendéglősök („*Jóbarátok*“) szerdai összejövetelei.

1914 január 7-én Mohos Ferenc vendéglőjében, X., Hungária-körut 289.

Január 14-én Moós György vendéglőjében, VI., Hajós-utca 31.

Január 21-én Kamarás Mihály vendéglőjében, VIII., Köztemető-ut 25.


Január 28-án Csuti Gyula vendéglőjében, V., Hold-utca 11.

Február 4-én Schmauder József vendéglőjében, IX., Bokréta-utca 12.

338. Ig. 913. sz. A budapesti ipari és kereskedelmi munkaközvetítő intézet jelentése az 1913. év III. negyedéről. Az intézet közvetítési forgalma a munkaerő keresletnél és a közvetítések számánál a f. év III-ik negyedében is mélyen alatta maradt az előző év megfelelő időszakában elért ered-

ményeknek. A munkások az 1912. év III-ik negyedében 23,294 az 1913. év III-ik negyedében 23,458 esetben jelentkeztek közvetítésért. A munkanélküliek jelentkezési száma tehát csupán 164-el szaporodott. A munkaadók az 1912. év III-ik negyedében 20,093 az 1913. év III-ik negyedében 12,849 munkaerő közvetítésére adtak megbízást. — A munkaalkalmak száma tehát 7244-el apadt. Közvetítés történt az 1912. év III. negyedében 14,100 az 1913. év III. negyedében 7,893 esetben. A közvetítések száma tehát 6207-el csökkent. 100 munkaerőkeresletre esett 182'5 munkaerőkinálat s 61'5 közvetítés. A munkaadók által keresett munkások száma a múlt évről fennmaradt közvetítési megbízásoknál 302-vel, az 1913. év I-ső negyedében 4,810-el az 1913. év II-ik negyedében 6,127-el az 1913. év III-ik negyedében 6,540-el csökkent. Az összes csökkenés tehát 17,779. A közvetítések száma pedig az 1913. év I-ső negyedében 4,087-el az 1913. év II-ik negyedében 5,705-el az 1913. év III-ik negyedében 6,207-el összesen 15,999-el esett vissza s ebből a számból a helybeli közvetítésre esik 13,220 a környékbelire esik 2,103 a vidékire estek 671 az országon kívülre esik 5. Megállapítható tehát, hogy a közvetítés f. évi nagy visszahanyatlását a munkaalkalmak megfogyatkozása idézte elő s a munkaalkalmak apadása főleg Budapesten és annak környékén vált jelentékeny méretűvé. Kimutatásunkból megállapítható még, hogy a III-ik évnegyed utolsó napján 1912-ben 4495 1913-ban 5151 munkaalkalom kereső volt bejelentve az intézetnél és így a nálunk nyilvántartott munkanélküliek száma dacára a munkaalkalmak nagy megfogyatkozásának mindössze 656-al több most, mint a múlt év harmadik évnegyedének végén volt. Kimutatásunk arról is tájékoztat, hogy minő a viszony a munkaerőkereslet és kínálat között a főbb iparsoportokban s láthatjuk, hogy a f. évi harmadik évnegyed végén; a fémipari 38 a gépjáratási 6 a faipari 69 a ruházati 112 az építőipari 92 a szolgák iránti 53 és az összes férfimunkások iránti 474 munkaerő kereslettel szemben 812 500 651 902 765 654 4682 elhelyezést váró munkásunk volt nyilvántartva, vagyis minden egyes munkaalkalomra csaknem 10 munkakereső esett. Budapest, 1913. évi október hóban. Az igazgató.

„Próféta“ növénylikőr kizárólagos gyártási vállalata
CSILLAG ILLES
Budapest, IV., Petőfi-tér 2. szám.
Telefon 76-55. Telefon 76-55.



Csak ezen védjeggyel valódi.

Csak ezen védjeggyel valódi.

Próféta
Növénylikőr.

Étvágygerjesztő, gyomorerősítő és nagyon kellemes üdítő szer. Túrista-, vadászati-, utazási- és házi-célokra a legjobb.

DREHER ANTAL SERFŐZŐDÉI RÉSZV. TÁRS.

Ászok-, Márciusi Kiviteli Márciusi

(világos és sötét)

(barna)

S E R

Megrendeléseket

a főzde mindenkor pontosan és a legnagyobb figyelemmel — az összeg előleges beküldése vagy utánvétele mellett — teljesít.

Nagyobb mennyiséget saját jégkocsijaiban szállít.

DREHER ANTAL SERFŐZŐDÉI RÉSZV. TÁRS.

KORONA

(ála Pilseni)

Dupla Márciusi
és
Bakser.

A városligeti artézi gyógyforrás vize 970 méternyi mélységből 73-tól 92°C hőfok mellett törvén elő, föltétlenül bakteriummentes, s általunk lehűtve természetes állapotban, valamint szénssavval telítve mint „ILONA” artézi savanyuviz lesz forgalomba hozva. Tiszta izes és szénssav-tartalmánál fogva kitünő üdítő ital borral vegyítve igen kellemes.



2 liter ára 16 fillér házhoz szállítva. Rendelési cím: „Artesia” részvénytársaság, Budapest, VII., Egressy-ut 20/c. Telefon 50-72.

A székesfőváros városligeti Artézi-gyógyforrás bérlői.

MATTONI GYOGY- ÉS VIZGYÓGY-INTEZETE

GISSHÜBLER-PUCHSTEIN

Karlsbad mellett.

A MATTONI-féle giesshübler savanyuviz eredési helye.

Pneumatikus- és belélegző-kurák.

Mell- és idegbetegek, üdülők, rheumatikusok stb. számára.

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
természetes égvényes
SAVANYÚVIZ.

TRANSYLVANIA SEC

LOUIS FRANÇOIS & CO.

Budafok. esászari és királyi udvari szállítók
Fülöp Szász Coburg Góthai Herceg Ö Fensége szállítói. Budafok.

* 16 elsőrendű kitüntetés *



* * Hors Concours * *

FŐRAKTÁR:
BORHEGYI FERENC
Telephon sz. 35-79.
Budapest, V., Gizella-tér I.

VÉDJEGY



VEZÉRKÉPVISELŐK:
RUDA és BLOCHMANN
Telephon sz. 36-66.
Budapest, V., Akadémia-utca 16.

Sürgöncim: FRANCOIS BUDAFOK.

Telefon BUDAFOK 15. szám.



TÖRLEY

PEZSGŐ.



ELSŐ MAGYAR RÉSZVÉNY SÉRFOZÓDE

BUDAPEST—KÖBÁNYÁN.

Fennáll 1854. év óta.

Az 1900. évi párisi világkiállításon collective a legnagyobb éremmel (Grand prix) kitüntetését nyert.

DISZOKMÁNY. 1885.

JURY-TAG 1896.

Igazgatóság és városi iroda: VIII., ESZTERHÁZY-UTCA 6. szám.

Gyártelep és központi iroda: X., KÜLSŐ JÁSZBERÉNYI-UT II. sz.

Ajánlja: ászok, király, márciusi világos, márciusi sötét, „bajor mód“, udvari „pilseni mód“, kétszeres márciusi világos és sötét, bak- és tavaszi idény-sörét, továbbá saját töltésű palacksöreit a legújabb technikai berendezésekkel felszerelt kőbányai palack-sör osztályából.

Ezen a legújabb technikai berendezésekkel fölszerelt sörfőződének évi gyártási képessége 600.000 hektoliter.

Az ország minden részében sörraktárosok által vagyunk képviselve; nagyobb raktáraink Aradon, Szegeden, Miskolcon, Kolozsváron, Nagyváradon, Nyiregyházán, Temesváron és Debrecenben vannak.

Hordósör-megrendelés: Budapestre, telefon-szám József 4—29.

Hordósör-megrendelés: Vidékre, telefon-szám 52—60.

Palacksör-megrendelés: telefon-szám 56—58.